

ԻՄԹԱՆՊՈՒ 18 ՅՈՒԼԻՍ

ፆ ሁ ቶ ት ጊ ቶ ፀ ኑ

ՕՍՄԱՆԸ ԳԱՏԸՆԼԱՐԸՆԸՆ ԹԵՆՎԻՐԻ

Ճէսմայեթի պէշերդիշէնն նըսփընը թէշ-
քիւ իտէն հիյեթ, նիսվան թայիֆէսի
օլտուղու մալիւմ տիր: Մլտէնիյեթտէ
իլըլէմէք իշէն, աւընան ասորմարըն
պիրի էրքէք վէ տիկերի նիսփան թայի-
ֆէսնէն օմաստըրը հալտէ, պիրի տի-
կերիտէն կերի գալաճաղը ճիհէթի իլէ,
ուսոււմ շիրազէնն թօբալլտեաճաղը
շիւքհէսիգ տիր:

Թիւրքիա , այդք եանտան էլքօպա ի-
լէ գօնյու օլուպ , վէ պու եհիւղտնն էվ-
րօպա ահալիսի , Թիւրքիա ահալիսի ի-
լէ հէք ճիհէթլէ իւնսիյէթաէ պուլուն-
տուղունտան , պու կիւն կէրէք միմու-
րինի աեվլէթ վէ կէրէք ումում ահալի
թարաֆընտան , պուլունտուղումուզ հա-
ւը հաղըրըն , կէլճէք վաղըլմլարտա քէն-
տիմիդէ մուհաֆազա իթմէյէ քետֆի
օլմարտղը լթուրմըն սահհէլիքէրալն
պիրի տիր :

Հայր հազարբարդ խաչուտ օրունա-
ճագ տերևներ տեղի տիր . մեռնիյ-
յեթտե զայեթ կերի գաղմշըդ տըր .
Էվրօպալըւարա մատտի սուրեթտե պէն-
դէմէք իշին խալի եօլ ալմադատեըդ .
Օսմանը գատրնըւրնտա , ֆիստան կի-
յէնէրիմիդ սրգճա կէօրիւլմէքտե տիր
պիր վեգըթ օնըւրնը սիեհէ այազգապ
կիյմիսէ օլամադ իտի իսէ տէ , շիմտի Էվ-
րօպաք տաթ թօթի կիյմի յէմ պիր կէնճ
գատըն եա գըզ նտտիրէն կէօրիւլմէք-
տե տիր . սաչ վէ սայիրէ հաքէգա . խը-
րիւթիան գատրնըւրնտան պունըւրըն ,
շիմտիւք ֆաըզը , եաչմադ վէ ֆերա-
ճէ գաղմշը իսէ տէ , եաչմադըն պիր Նէվ
պըզ վէ ուզդն վէթեա , վէ ֆերաճէնիս
տախի , պիր պաշգա Ալաֆրանկա պի-
շիմէ կիրմիսի մէմուլին խարիճինտէ տէ-
լի տիր , Պունըւր ալիքը Էֆքեաըւրն-
ըն տմուվէն եւնի Լիքեաըւրա լծաճ-
վիլ օլմայա պաչլամը օլմսըւրնըն ին-
քեաթ գապուլ իթմէզ իսպաթը գալի-
լըրի տերլըր , Լաքին մէսէլա պէօյնճէ
րուպա վէ սայիր պունա մանկնա ճի-
հէթըր ին Էվրօպալըւարա պինգէմիդ-
լէ , Էվրօպալըւարա սահիհէն պենդէ-
միլ օյնըր զը եըզ . պունու պիր Էօրնէկէ
իյգահ իտէլիմ . մէսէլա , պիր եւնի ախը
ու իթանա պաչլայաճագ թիւճաթ , Էվ-
վէլա ալէա պիր օտա քիրալըր , բլք
ալիզէյէն սուրէթտէ տօնտաղըր , եազը-
լանէկէրի գուրաթ , տէֆէթըլըրի տիկըր
վէ թէմիզ բազ կիյնիմիլ եազըճըւր
եաղըրնանէ պաշընա կէչըրըր — պու հա-
զըրըլըլըւրտան մլրամ նէ , շիւբհէսիզ
թիւճաթըլըզ իլմէք , բէք ալէա , հալ
պու քի սերմայէ օլմատըզճա , կէօմրիւկ-
տէն մալլըր կէլիպ կիլթմէտիքճէ , պու
սիւս վէ տարաթտան նէ հաըլը օլըր .
պիրանչուտա պու մէսարիֆ նէ ին գար-
ըրաշըր . շիւբհէսիզ մէյտանտա սիւս
վէ տարաթտան պաշգա պիր չէյ կէօ-
րիւլմէզ :

Շիմոն պիզ տախի այնի Էվրոպա-
ԼԸԼԽԸ կիպի կիյինտիդ գուշանտըդ , հսլ

պու թի Էվթուպալըւար կիպի, սէրմայէ,
Եաննի Էվթուպա գաաթնըւարը կիպի, իմ
վէ Թէրպիյէ սահիպի օլմագ Եօլունտա՝
մը Երգ :

Ամբերդատա թափ ու նէշք օլունան
 Նիւ Եօրդ Թրքպիւնն ղազէթաքնիւ խ-
 թանապօլտան կէճնտերիլէն վէ նէշք օլու-
 նան պիր պահսըն շու ճիւմէսի պունա
 ճէվապ տոր : Պու իշար խոճճէկիմիզ
 սէօլլէրի կէօտս պիր Օսմանլը դասընը
 սէօլլէօր կիպի հապըլը խստէ , քիթի-
 պէթէ աշինա օլանլար պու թարզ ույ-
 տուրուշլարըն քիթմապլթճէ պիր լէթա-
 ֆէլթ օլտուրուն պիտիքլըրնիւն , այնի
 ուսուլ իւզրէ իշար խոմրիդ : Մէզքիւր
 դատըն իրքէքլէր խիթմապլն չէօլլ տար :
 Սիդ պիւլէմ աշլաքըրմիզ սընըք . սիդ
 զրդլարընըք եւտի սէքիզ հաշլարընա
 դատար , երքէք չօճուզլար իւլ մէքթէ-
 պլ կէճնտերիւրսինիդ , օրատա թէրպի-
 յէսիդ լիքտէն պաշապ պիր շէյ էօլրէն-
 միզլէր , կէր օրատա պազըլար պիր ոզ
 օղուճադ հազմադ էօլրէնսլէր տախի ,
 մէքթէպտէն չըգտըզլարընտա հարէմտէ
 դաբանըրլար վէ էօլրէնտիքլըրնի ունու-
 տուրլար , հարէմտէ մախսուս հօճալարը
 օլուպ , իւմ վէ թէրպիյէ էօլրէնսլէր բլ
 զըթ տոր . կիրոտէ դալանլարըն իշի պի-
 րի պիրնին գըսզանճադ վէ իսթիհզա իթ-
 մէքտէն իպարէթլ տիր . իմոսի պիդի
 քէսիւլէն պալմիզ վէ ֆայիտմսիդ լէր տէ-
 յու իթթիհհաճիտէճէք եւրտէ , պիդի
 լայըզլը քիր թէրպիյէ վլընի , պիդէ
 մախսուս զըզ մէքթէպլէրի աշըպ , օրա-
 եա զըզ վէ դատըն մուալլիմլըր կէթի-
 րն , պիդէ քիթմապլար օղութտուրուն ,
 շէհրէլըրտէ հիր պիր ճամիլըրն իթթի-
 սալխտէ պուրունան քիթմապլխանլըրէ
 կիրպիւլմիդէրուխաթ վլըրն , վէ է-
 կէր պիդ օ վազըթ պու զիգըյմէթ թէր-
 թիպլէրտէն ֆայիտմէնտ օթաճադ իսէք ,
 օ վազըթ պիդի միւլէթէհիմ խոմն . դի-
 րա պիդ քէնտիմիզ քէնտիմիդն թազ-
 պիհ օլունմապընա շալսլթէ օլտուրու-
 մուզու իսպաթ իթմիյ օթաճադըզ :

Նիւ Եօրդ Թրիպիւն զաղէթանըն
մուխպիրինին, զայէթ իւլ վայէ հագգը
վար տըր :

Թիւրքիաստա պոլսւնան Էմմէնի վե-
րում միլլէթերինն , մետարիֆի աշա-
հի քիմէթէ պարօլմագսըրըն , ազ Կօզ
մէ քիմէպ տէնն,պիւր սուրէթտէ , զըլ
մէ քիմէպլէրի վար տըր վէ խաարէ իթմէ ք-
տէ տիրլէր :

Լաքին թիւերքիաննն հէման նըրաք
անհալիսի սայլւան Խոյամարոնն գըզլար
մէքթէպլերի հանկըլար տըրլար . էկիլ
մահալէ մէքթէպլերի կէօսթէրիւրի ի-
սէ , վագըա հէր մահալէտէ պիր'ը քիւ-
չիւք մէքթէպլեր վար տըր , հալ պու-
քի , ճըլար մէզհէպ մէքթէպլերի օլուպ ,
իւմ' մէքթէպլերի տէյիլէր տիր . օրատա
էլ հիւնէրի տէրս վէրիմէլ , օրատա վա-
լէտէլիք ֆաղ իֆլէրի տէրս վէրիմէլ ,
օրատա գատըրնար էյալի իլէ նասըլ
գարընմալ տըր տէյի տէրս վէրիմէլ .
օրատա գատըն թայիֆէմնն վաթմալ
մուհաֆաղասընա տայիր վաղ իֆլէրի

ին տիր տեքստ վերլուծել , օրատառ դատրու-
 լարա զայնի՜ն էլզմ օլան իղծնամի տեքսի
 վերլուծել , վե նիհայելի էն աղբը էն է-
 հեմիլիլիլի վե էն ածընաճաղընը տի-
 յեղիմ , օրատառ , պըրազալըմ լիվարի-
 լի միլիլիլիլի , իլլա լիվարիլի Սա-
 մանիլի տալիլ տիրա վերլուծել ,

Պուճաբը պիմվելն պիբ դաարնրն
ճմիլիթի պելրիթի վէ պէլ խոստոս
քնտի վաթնարնա վէ խանսինն օրա
նագ ֆայտիսինն տըրճնի նէ օլմուշ
օլուր , օգուեանարրն մալիմի տիր :

Ի վրոգ ազ գտարեւարքնա պէնդէմք
արդուսնտէ կէզմէքտէ վէ աղ յօդ պէն-
դէմէքտէ յիդ . լաքին տճէպա պիդիս
կիւնտսիկիմիդ բուպաննն զըյմէթինտէ
վէ այաբընտա կիւնէն Ի վրոպա գա-
տրեւարքնտան պինտէ պիբսինի պու-
իւմէլրտէն վէ մալիւմաթ լարտան պի խո-
պէր , քէզա պու այարտա կիւնէն Օս-
մանլը դատըւարքնտան պինտէ պիբսինի
մալիւմէ վէ մալիւմաթ լարտա աշինա
պուլապիլիւմիյիդ . պու սիւալլըրէ ճէ-
վապ ի վրմէքսիլին տալիի , հլման ճէ-
վապ ի վրմիշ կիպիիդ :

Այսպես Օսմանլը խրխաթանլար
գտորնլար տախի Լիբրոպալըլար գա-
տար մալիմաթլը տէյիլէր տիր : հալ-
պու խրխթանլար մալիմաթի խրխմ-
յէ պալլամը, օուպ, Օսմանլըլար հա-
լեա պու պապաթէ աթիք գայիտէյի է-
տէն պարզմամադտա տորըլար :

Պունտան նե՛թիճևսի դայլթ աղբը
որը . պիրս պիր մլմալիքտե նիզամեն
միևսավի ֆադլաթ ֆիրիլեն վե եախսու
մէտենիլթիճևէ պիրի տիկըլնուտեն դիա-
տե թիգատորեմ իմմիշ պիր հալտե
պուլունուր իսէ , շիւքնսիղ նիզամ վե
ֆիր իւլպայլենեթի վուդու . պուլուպ ,
իքիսիստեն պիրի տիկըրինե դուպանե
կիտեր . լաքին իլբուտե միւճըրբու վու-
գու պուլաճագ պու միւպայլնեթի դուր-
պան կիտիւ միւսալթիճէ էսաը մը օլա-
ճագ , եօխսա խրիսիսիլաթան օպի-
րագ տուրուն քի Ոսմանըր զատույնար

սկզբին այսորենըդատա մտնելիցեթտ ինչեղ
լէսկնէր » մի տնէնճէք : Պու սօնրաքի
հիշ պիր ճիհէթլ տնէնմէզ , քէզա միւ-
սապաթ էսաօր լաղզ օլունամադ , լա-
քին նէ պու վէ նէ տիկէրի օլամաղ իս-
իշին հալի նէ՝ օլուր , Պու կիտիշէ էլլի
եըլ տէվամ օլունմուշ տրր կիպի , էլլի
եըլ սօնրաքի հալիմիշի պիր քէրրէ
կէօզ էօնունէ ալալում , հիշ տէյիլ ի-
սէ չու գաւառընը պարի կէօրէլիմ քի
1920 տէ էիւզաթ պիր օղունմադ էաղ-
մադ պիլմէզ Պամանիլ գաւառնիւրընս
գաղչըլըզ , էիւզաթ տըղաթն օղունմադ
էաղմադ պիլիլ իրթիթիան գաւառնիւ-
րմիզ օլաճազ տրր :

Պիրի վաթանընդն մուհաֆզըը , տի-
կերի վաթանընդն պիգայտ աղասը սո-
լրյաճաղ :

Պիրի ուժումնի վաթմանը տախիլէնտե
օլարադ , քէնտի միլլէթէկէնի լէքէտի
տադլայանագ , տիկէրի պոնա ուժում
վաթմանա մուդ իրը պիր միպուլ նադարը
իւլ պադարադ , տիկէրէնի էօրֆ իւլ պոն

սէվապատան վաղ կէշերմէ Էֆքեարքան
ղահիպ օլաճաղ տըր . Ղըրա աղէր ի-
րէմ յէճէք քի , թիւրքերանըն հայաթը
Թիւրքերա տախթլինտէ պուլունան շուն-
ճա ճինա ճինա միլլէթլերին , հէր պիրի-
նին քէնտիմի լիթլիկինի սաղլամաղ վե-
տիկէր միլլէթին միլլէթլիկին հազա-
րէթ իմմէմսինտէ տիր գիբա պիլէ-
մ յէճէք քի , պիր օղ ճինա միլլէթան
միւրթիթմիպ մէմալէթմէ , պու միլ-
լէթլը պիրթալթրին միլլէթիզ օլմաղ-
լար խո , տրւամէն սինօր պաշընր թէ-
ճաղուզ իտէպիմէք իշին օրտուլարա
հաճէթ կէօրմէքիղին , պու զքամար-
տան շու եա պոնու քէնտինէ բէք ա-
լէա պիր օրտու իտէպիլիր Վէ պունուն
իլէ ոմում վաթման թէհլիթէ ի տիւշար
օլուր . Ղըրա թէվարիի օղումաշօլմաղը
ղըմտան , պիլէմ յէճէք տիր քի Յաթի-
հին բօլլիթիգաղը , զաղթ իթաիկի մէմա-
լէթլերին տախթլինտէ պուլունան միլ-
լէթլերին միլլէթլիկինէ ըայլթի քեա-
միլէ իպրաղ իթմէքտէն իպարէթ իտի-
մէ պու բօլլիթիգա սայլսինտէ օլ հայ-
րան օղնաճաղ ֆիւթուհաթլարա մու-
վաֆֆիօղ օլապիլէպ , մէմալէքի Օսմա-
նիյէ ի թապու թաքիլս տէկին պա-
շք սաղլաշապիլտի .

Վաղը՛, գալիս ի՞նչ, վե ուղուտ
պուլունմաղէ, ասըն թէքէրէկէր
Լոնիւնէ թա՛ գօնույամալ :

Մահալէլ դահվէրինտէ արայամա
րը մասալ մէջլէմէքտէն իսէ , հէր մա
հալէլ քէնտի պաշընն չարսիսի տիւ
շիւնիւպ , պիրըր մէքթէպ քիւշատին
թէշէպպիւս իթսլէր օյմազ մը աճէպ
եօխսա պուտրլթէրի մի եօզ , եօխսա
հիւքիւմէթտէն պու պապտէ պիր մու
մանաստթ մը վար . եօխսա խրիսթիան
միլլէթէր քէնտի մահալէլ մէքթէպէ
րի իլէ մէշղու տէյիլլէր մի :

Պիր ան էվ վէլ պաշտմըզտա սէրմայե
բէյտա իթմէնին չարէսինի տիւ շիւնէլիմ
յիբա ինսանըն հասիյէթի վէ տիյէթի վէ
մէմուլիքիմիզին թէմիմնաթը ծնտա տըր

Գուգրիներն խմայիլտեքի մուկպիրի
նին եաղտըղընա նեղարն, Բում վ
Ռուսլարտուն իպարեթ օլան զօմիթէէ
րին պաշլընա մեմուրաղընտան պիրիս
իքիտէֆա Վիսարապեւտտ վազը Գուպ
նէ նամ մաշալէ կիտիպ, օրատա տուքի
օլան վի. աղտըը թաղիմաթլարը զիր
հիւքմիտան պուրկտան խաֆիէ մեմուր
լարընա կէստեղերն պիր զաթ ին կիզ
լիճէ դօնույմույ տուր :

Վաժիթէլբրին քեաթֆէլիսթէրտէ-
լերի հարեքէթ իւզլէ օլուպ, Պաւլա
րիսթանտա եւիտոն տէսիսէլբրին պաշ-
տեանճադար, լի եւտլրինտէ էճնէպի
բալիօրիտն պուլունուպ, պաշլը զօն-
աօզլար թարափըտան հիսպէ օլունա-
ճադար ինչ :

Խաֆիյէ մ'մուրաբարնստան էն զէլա-
տէ իշիւաբարարը քնտի հմբէքէլէրի-
նէ շու աթիտէքի շէհրէլէրի, եանի,
թուլա, խամայիլ, զիկըատ, Բուպէ,
Լալա՝ վէ Խարապիտեք մէքէզ իթթի-
լազ իթմիլէր աիւ :

